COMPLEXUL MUZEAL DE ȘTIINȚELE NATURII
„IOAN BORCEA" — BACĂU

STUDII ȘI COMUNICĂRI 1980 — 1993 | 315 — 318

VESPIDE VESPIDAE, HYMENOPTERA INSECTA) DIN COLECȚIILE COMPLEXULUI MUZEAL DE ȘTIINȚELE NATURII BACĂU
(Partea I)

ARISTIȚA GOAGĂ, DINU PARASCHIVESCU

Viespile se caracterizează, la prima vedere, prin coloritul lor strident de galben cu negru, prin aripile anterioare, pe care în repaus le plisează în lung și le strâng bine pe spate, și prin ochi, care au o scobitură pe marginea care privește medial spre baza antenelor. Mandibulele sunt bine dezvoltate. Lobium și prementum sunt adaptate la strângerea polenului, pe care viespile îl transportă și îl înmagazinează în cuiburile lor. Unele viespi trăiesc în colonii și se hrănesc cu sucuri dulci ; ele atacă fructele pe care le sparg cu mandibulele și sug sucul, producând pagube.

Viespiile solitare distrug insecte dăunătoare, în special, diptere și larve de lepidoptere cu care își hrănesc larvele. Își fac cuiburi de diferite feluri, din celuloză, pe care o transformă în hârtie și carton.

În prezenta lucrare ne referim la grupa de viespi coloniale colectate în perioada 19.04.1982 — 26.08.1991, majoritatea de pe teritoriul județului nostru, dar și din pădurea Băneasa, pădurea Letea (Babadag), Focșani, Herculane.

Publicațiile privind studiul viespilor aparțin lui W. KNECHTEL, care se referă la taxonomia unor specii de Vespide, îndeosebi la variațiile individuale de pigmentație. Dr. XENIA SCOBIOLA — PALADE prezintă cuiburi. de Hymenoptere din colecția muzeului „Gr. Antipa" printre care și câteva cuiburi de Vespide.

Dr. DINU PARASCHIVESCU aduce contribuții la studiul vespidelor din țara noastră cu aspecte de ordin ecologic și aplicativ (2, 4, 5). Aceste lucrări se referă la răspândirea unor specii pe teritoriul țării noastre, a unor viespi sociale cât și rolul unor plante medicinale ca Foeniculum vulgare în atragerea vespidelor și protejarea culturilor pomicole și viticole de atacul acestora (3).

Material și metodă de lucru

Insectele au fost colectate cu fileul entomologic și determinate în laborator pe baza determinatorului de vespide sociale (1) și a colecției de vespide (KNECHTEL W. și D. PARASCHIVESCU) ce aparține Institutului de Cercetări Biologice a Academiei Române.

Materialul investigat aparține la două subfamilii din familia VESPIDAE.

Redăm mai jos lista speciilor de vespide sociale care constituie obiectul prezentei lucrări.

ABREVIERI

Aristița Dima (A.D.) = Aristița Goagă (A.G.)
Victor Nadolschi (V.N.)
Elena Păsălău (E.P.)
Astanei Valeria (A.V.) = Pavel Valeria (P.V.)
Teodor Eșanu (T.E.)

FAM. VESPIDAE

a) Subfamilia VESPINAE

Vespa crabro L. — 12 ex., 26.08.1991, Băneasa București, leg. E.P. 5 ex., 27.08.1991, Băneasa București, leg. A.D.

Vespula (Paravespula) germanica) Fabr. 18 ex., 21.10.1983 Bacău leg. E.P.; 80 ex. 8.10.1984 Bacău, leg. V.N.; 3 ex., 21.09.1983 — Secuieni (Bc.); 1 ex., 11.06. 1985 — Prăjești; 1 ex., 5.06.1986 — Racova (Bc.), leg. E.P.: 1 ex., 16.06.1982 — Bacău, leg. T.E.; 1 ex., 17.08.1982 — Racova; 1 ex., 18.07.19824; — Letea (T.L.); 2 ex., 28.08.1990 — Slănic Moldova, leg A.V., 4 ex., 19.04.1982; 1 ex., 17.06.1984 și 3 ex.. 10.06.1985 — Bacău, leg. A.G.; 2 ex., 13.07.1983 — Focșani; 2 ex., 6.10. 1983 — Racova; 1 ex., 4.08.1987 — Sascut: 11 ex., 30.08.1984 — Coțofănești; 1 ex., 3.09.1984 — Vf. Șerban Herculane; 200 ex., 26.09.1984 — Urechești — B. c; 4 ex., 12.08.1986 — Sarata Bc.; 1 ex., 28.06.1990 — Poduri Bc., leg. A.G.

Vespula (Vespula) rufa L. — 1 ex., 23.07.1985 — Racova, leg. A.G.; 1 ex., 07.09.1987 — Sinaia (Ph) E.P.

Dolichovespula (Dolichovespula) media Retz — 1 ex., 30.08.1984 — Coțofănești (Bc.) A.G.

b) *Subfamilia POLISTINAE*

Polistes (Polistes) gallicus L. — 5 ex., 25.07.—16.08.1982 — Hemeiuși, leg. A.G.; 3 ex., 23.06.1983 — Racova, leg. E.P.; 2 ex., 3.07.1984 — Vf. Șerban — Herculane, leg. A.G; 1 ex., 30.08.1984 — Coțofănești (Bc.) leg. A.G.: 11 ex., 25,09, 1984 — Sascut, leg. E.P.; 1 ex., 4.08.1987 leg. A.G.: 5 ex., 10.10.1984 — Bacău, V.N.; 9 ex., 12.08.1986 — Sarata (Bc.) leg. A.G.; 6 ex., 8.09.1986 Racova (Bc.) leg. A.G. 1 ex., 28.09.1990 Slănic Moldova leg. A.G.; 1 ex., 7.08.1991 Racova leg. E.P.

Polistes (Polistes) biglumis bimaculatus Geoffray — 3 ex., 8.09.1984 — Racova, leg. A.D.: 1 ex., 17.08.1982 — Racova, leg. A.V.; 2 ex., 21.09.1983 — Secuieni și 1 ex. 7.10.1983 — Bacău, leg. E.P.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Materialul de vespide din colecția Complexului Muzeal de Științele Naturii Bacău cuprinde un număr de 410 exemplare ce aparțin subfamiliei Polistinae și Vespinae din fam. Vespidae.

Speciile care domină întreaga colecție sunt: *Vespa germanica* (Vespinae) cu un număr de 351 exemplare și *Polistes gallicus* (Polistinae) cu un număr de 45 exemplare (fig. 1).

VESPIDE (VESPIDAE, HYMENOPTERA, INSECTA) SOCIALE DIN COLECȚIA COMPLEXULUI MUZEAL DE ȘTIINȚELE NATURII BACĂU

În urma studiului făcut asupra colecției de vespide sociale au fost identificate specii ce aparțin la două subfamilii (Vespinae, Polistinae) ale familiei VESPIDAE. iar speciile: Vespula (Paravespula) germanica și Polistes gallicus sunt dominante (fig. 1).

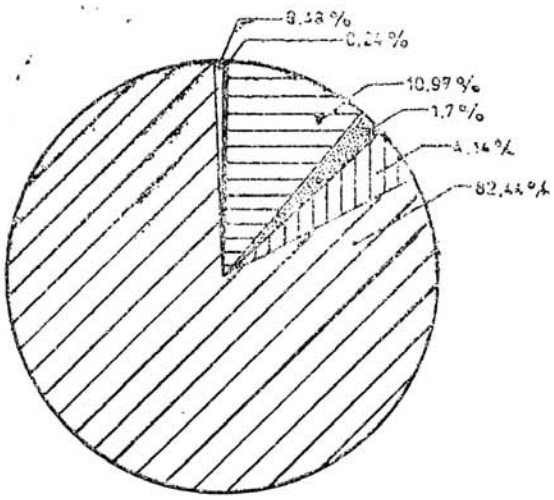

FIGURA 1

Specii de VESPIDAE sociale existente în colectiile entomologice

LEGENDA

- VESPULA (VESPULA) RUFA
- DOLICHOVESPULA (DOLICHOVESPULA) MEDIA
- POLISTES (POLISTES) GALLICUS
- POLISTES (POLISTES) BIGLUMIS BIMACULATUS
- VESPA CRABRO
- VESPULA (PARAVESPULA) GERMANICA

VESPIDES (VESPIDAE, HYM., INSECTA) DE LA COLLECTION DU MUSÉE SCIENCES NATURELLES DE BACĂU

R e s u m é

Dans l'ouvrage on a présenté nos recherches concernant la collection de Vespides sociales du Musée de Sciences Naturelles de Bacău. Le materiel ramasse 410 exemplaires appartenant aux 6 espèces et 2 sous familles. Les espèces *Vespula (Paravespula) germanica* et *Polistes gallicus* sont dominantes dans la collection.

BIBLIOGRAFIE

1. GUIGLIA DELFA, 1972 — Les Guêpes sociales Hymenoptera, Vespidae d'Europe Occidentale et Septembrionale, Masson et Cie Edit. Paris, 1—177.
2. DINU PARASCHIVESCU, 1985 — Date asupra unor specii de VESPIDAE (INSECTA, HYM., VESPOIDEA) CRISIA, XV, Oradea 519—529
3. DINU PARASCHIVESCU, 1987 — Der Fenchel (Foeniculum vulgare) — ein Mittel zur Bekämphung Sazialer Wespen in Obstan lagen, Waldhygiene, 17, 49—54.
4. DINU PARASCHIVESCU, 1987 — Vespidele sociale din România și importanța lor aplicativă, Crisia XVI, 627—638.
5. DINU PARASCHIVESCU, 1988 — Cercetări asupra unor specii de VESPIADAE cu valoare agroecologică. Lucrare prezentată la cea de a III-a Conferință, ZIRIDAVA XVII pg. 257—260. (Conferința de ecologie Arad 4—7 iunie 1986).
6. DINU PARASCHIVESCU, 1989 — Vespidele sociale — subfamilia Polistinae, din R.S. România și importanța lor economică. Extras din CRISIA XIX ORADEA 785—791.